

Ngày soạn 13/11/2023	Dạy	Ngày	7,8/12	7,11/12
		Tiết	2,3,1	4,5,3
		Lớp	9D	9C

Tuần 14 - Tiết 66, 67,68

Văn bản: CHIẾC LƯỢC NGÀ

(Trích)

Nguyễn Quang Sáng

I. MỤC TIÊU:

1. Kiến thức

- Cảm nhận được nhân vật, sự kiện, cốt truyện trong một đoạn truyện Chiếc lược ngà. Tình cảm cha con sâu nặng trong hoàn cảnh éo le của chiến tranh; giá trị ND và NT của truyện CLN.

- Vận dụng kiến thức về thể loại và sự kết hợp các phương thức biểu đạt trong tác phẩm tự sự để cảm nhận một văn bản truyện hiện đại

2. Năng lực

- Phát triển năng lực giải quyết vấn đề, giao tiếp, hợp tác.

- Năng lực thẩm mỹ, ngôn ngữ.

3. Phẩm chất:

- *Giáo dục HS tình cảm cha con, lòng yêu nước, nhân ái...*

II. CHUẨN BỊ

1. GV : - Tư liệu về tác giả, tác phẩm, máy chiếu

- Phương pháp: vấn đáp, thảo luận nhóm, thuyết trình

- Các kĩ thuật: động não, KTB, bản đồ tư duy

2 HS: Đọc VB, tóm tắt truyện...

III. TỔ CHỨC DẠY VÀ HỌC

TIẾT 66

A. Khởi động

- Phương pháp: thuyết trình

- Thời gian: 5 phút

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY	HOẠT ĐỘNG CỦA TRÒ	CHUẨN KT – KN CẦN ĐẠT
1/ <i>Chuyển giao</i> GV: Đưa vi- deo bài hát về tình cảm gia đình ? Bài hát gợi cho em cảm xúc gì? 2/ <i>Thực hiện</i> Gợi ý, định hướng HS trả lời 3/ <i>Báo cáo</i> - Lắng nghe học sinh bày tỏ cảm xúc 4/ <i>Đánh giá</i> - GV nhận xét, dẫn dắt vào bài mới GV giới thiệu bài mới: Tình cảm gia đình luôn là tình cảm thiêng liêng sâu nặng nhất của con người đặc biệt trong hoàn cảnh chiến tranh ...	- Học sinh lắng nghe bài hát - Suy nghĩ trả lời câu hỏi - Học sinh nhận xét, bổ sung. - Lắng nghe	- Học sinh hứng thú, tập trung bài để chuẩn bị cho bài mới

B. Hình thành kiến thức

- Phương pháp: Vấn đáp, thuyết trình
- Thời gian: 40 phút
- Kỹ thuật: động não

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY	HOẠT ĐỘNG CỦA TRÒ	CHUẨN KT – KN CẦN ĐẠT
I. Tìm hiểu chung về tác giả, tác phẩm 1/ <i>Chuyển giao</i>: Yêu cầu HS hđ nhóm chuẩn bị trước ở nhà Nhóm 1 ? Trình bày hiểu biết của em về tác giả KL? (Cuộc đời, sự nghiệp; các tác phẩm tiêu biểu...) Nhóm 2 ? Trình bày hiểu biết của em về truyện ngắn Làng (hoàn cảnh sáng tác; thể loại; PTBD; nhân vật, đại ý, bố cục) 2/ <i>Thực hiện</i> - Yêu cầu học sinh thống nhất nội dung trong nhóm, chuẩn bị trước ở nhà 3/ <i>Báo cáo</i> Yêu cầu đại diện học sinh 2 nhóm báo cáo kết quả chuẩn bị Lắng nghe HS báo cáo 4 /<i>Đánh giá</i> - Nhận xét hđ của HS - Giáo viên nhận xét, chốt kiến thức về tác giả, tác phẩm - GV hướng dẫn đọc VB và đọc mẫu - Yêu cầu HS lần lượt đọc đoạn trích và nhận xét cách đọc. - Tóm tắt đoạn trích. GV: Tóm tắt. <i>Ông Sáu xa nhà đi kháng chiến. Mãi đến khi con gái lên tám tuổi ông mới có dịp về thăm nhà, thăm con. Bé Thu – con ông – không nhận ra cha vì vết sẹo trên mặt làm ông không giống với người cha trong bức ảnh mà em biết. Em đối xử với ba như với người xa lạ. Cho đến lúc em nhận ra cha, tình cha con trời dẫy mảnh liệt trong em thì cũng là lúc ông Sáu phải lên đường trở lại khu căn cứ. Ở khu căn cứ, người cha ấy đã dồn hết tình cảm yêu thương và nỗi nhớ mong con vào một việc làm một chiếc lược</i>	Học sinh các nhóm thống nhất lại nội dung đã chuẩn bị - 2 học sinh đại diện 2 nhóm báo cáo - Học sinh nhận xét, bổ sung - Lắng nghe gv nhận xét, chốt kiến thức - Đọc VB - Nhận xét bạn đọc - Tóm tắt truyện - Lắng nghe	I. Tìm hiểu chung 1. Tác giả, tác phẩm a. Tác giả - Nguyễn Quang Sáng (1932 - 2014), quê ở An Giang. - ông tham gia viết văn từ những năm kháng chiến chống Pháp - Các tác phẩm của ông thường viết về cuộc sống và con người Nam Bộ trong hai cuộc kháng chiến cũng như khi hòa bình. Ông được độc giả yêu mến bởi lối viết giản dị, chân thực mà sâu sắc. b. Tác phẩm - Hoàn cảnh ra đời: năm 1966 - Đoạn trích: nằm ở phần giữa truyện 2. Đọc, chú thích a. Đọc, tóm tắt b. Chú thích - Thể loại: truyện ngắn. - PTBD: tự sự+ MT+BC. - Ngôi kể: thứ nhất

bằng ngà voi .tặng cô con gái bé bỏng. Cây lược đã làm xong nhưng chưa kịp trao cho con thì ông đã bị hy sinh trong một trận càn của giặc. Trước lúc nhắm mắt, ông còn kịp trao cây lược nhờ người bạn chiến đấu gửi về cho con. GV chốt kiến thức tiết 66 TIẾT 67 <i>1/ Chuyển giao</i> GV giới thiệu tình huống truyện. - Truyện thể hiện tình cha con sâu nặng ở 2 TH TH1: Ông Sáu về thăm nhà, bé Thu không nhận cha, lúc nhận ra thì phải chia tay. Đây cũng là tình huống làm bộc lộ sâu sắc cảm động tình cha con.. TH2: ở khu căn cứ ông Sáu đồng tâm t/y thương vào việc làm chiếc lược tặng con...và hy sinh ? So sánh TH của truyện ngắn này với TH trong truyện ngắn “ Làng” và “ Lặng lẽ Sa Pa”? ? Diễn biến tâm lí và tình cảm của bé Thu trong đoạn truyện được đặt ra trong mấy tình huống? Đó là những tình huống nào? <i>2/ Thực hiện</i> - Định hướng, tư vấn HS <i>3/ Báo cáo</i> - Lắng nghe HS trả lời <i>4 /Đánh giá</i> - Nhận xét hđ của HS - Giáo viên nhận xét, chốt kiến thức GV chốt : 2 tình huống : trước khi chưa nhận ra cha và sau khi nhận ra cha.Vậy tâm lí và tình cảm của bé Thu tuổi thay đổi ntn ? Nguyên nhân nào... <u>II. Hướng dẫn tìm hiểu văn bản</u> <i>1/ Chuyển giao</i> Nhóm 1: Tìm các chi tiết và phân tích thái độ và tình cảm của bé Thu trong phút đầu gặp 2 người khách lạ? Vì sao bé Thu lại có thái độ như vậy? Nhóm 2: Trong những ngày ông Sáu ở nhà, thái độ và tình cảm của bé Thu đối với ông Sáu diễn biến như thế nào? Chi tiết nào làm em buồn cười và khó chịu nhất? Vì sao? ? Có ý kiến cho rằng: khi hát tung cái trứng là lúc bé bày tỏ tình yêu thương mãnh liệt nhất	- HS nhận nhiệm vụ - Suy nghĩ, trả lời câu hỏi - Nhận xét, bổ sung - Lắng nghe - HS nhận nhiệm vụ	(xung tôi) qua điểm nhìn của nhân vật bác Ba - Đại ý: câu chuyện cảm động về tình cha con... - Bố cục: ba phần II. Tìm hiểu văn bản 1. Nhân vật bé Thu a. Thái độ và tình cảm bé Thu trước khi nhận ra ông Sáu là cha - Khi nghe gọi tên: ngơ ngác, lạ lùng mặt tái đi, kêu thét lên sợ hãi. - Những ngày ông Sáu ở nhà: Thu xa lánh cha, lạnh lùng, ngang ngạnh, từ chối mọi sự quan tâm, chăm sóc của cha vì nghĩ rằng ông không

với ba mình, ý kiến của em ntn? ? Qua các chi tiết trên em thấy Thu là người như thế nào? Nhóm 3: Tìm những chi tiết miêu tả thái độ, hành động của bé Thu trong buổi sáng trước khi ông Sáu lên đường? Hành động và thái độ đó có gì khác với thời điểm trước? ? Vì sao Thu lại có sự thay đổi về thái độ và tình cảm đó? Nếu được chứng kiến cảnh này em có suy nghĩ như thế nào? 2/ <i>Thực hiện</i> - GV hướng dẫn , tư vấn HS hoạt động Vòng1: Học sinh trong nhóm thống nhất nội dung đã chuẩn bị với nhóm trưởng Vòng 2: - Yêu cầu học sinh thực hiện nhiệm vụ mới: Tìm hiểu thái độ và tình cảm bé Thu trước khi nhận ra ông sáu là cha và trong buổi sáng khi chia tay cha lên đường. Học sinh ở các nhóm vòng 1 chia sẻ nội dung thảo luận trong nhóm mới vòng 2 3/ <i>Báo cáo</i> - Lắng nghe các nhóm HS báo cáo 4/ <i>Đánh giá</i> - GV đánh giá nhận xét hoạt động của HS - GV nhận xét, đánh giá kết quả thảo luận của HS GV chốt và bình: Càng phản ứng mạnh càng chứng tỏ tình cảm mãnh liệt của em với người cha khác (người cha em yêu thương tôn thờ trong trái tim). Vì em qua ngây thơ, em chưa hiểu được sự khốc liệt, mất mát của chiến tranh -> người đọc càng yêu quý em hơn, ngưỡng mộ, trân trọng tình cảm của em hơn.. - Có sự thay đổi đột ngột và đối lập với những hành động trước đó → Sự nghi ngờ về người cha đã được giải toả, sự ân hận, hối tiếc đã làm cho tình yêu và nỗi nhớ bùng nổ mạnh mẽ, hối hả, cuồng quýt. GV sử dụng KT- động não ? Tâm trạng của người kể chuyện khi chứng kiến sự việc ấy như thế nào và tâm trạng đó thể hiện điều gì? - "Như có ai nắm lấy trái tim mình" → Xúc động trước hoàn cảnh trở trêu của cha con bé Thu.	- HS thảo luận theo nhóm phân công - Đại diện các nhóm báo cáo - Các nhóm nhận xét, bổ sung - Lắng nghe GV chốt - HS độc lập suy nghĩ, trả lời câu hỏi	phải là cha... => Cô bé hồn nhiên, ngây thơ, có cá tính mạnh mẽ, cứng cỏi nhưng lại có tình cảm sâu sắc chân thật. <i>b. Thái độ và tình cảm của bé Thu trong buổi ông Sáu chia tay lên đường(khi nhận ra cha)</i> - nhìn mọi người, về mặt sầm lại buồn rầu, nhìn với vẻ nghĩ ngợi sâu xa. - Kêu thét gọi ba, ôm chầm, hôn ba cùng khắp, níu chặt không muốn rời... → Sự thay đổi đột ngột của tâm trạng. => Cô bé ngây thơ, đáng yêu và có tình yêu thương cha mãnh liệt, sâu sắc

? Qua đó em có suy nghĩ, cảm xúc gì về nhân vật bé Thu và nghệ thuật xây dựng nhân vật của tác giả ? (Liên hệ miêu tả nội tâm văn tự sự) <i>GV chốt KT tiết 67</i>	- Nhận xét, bổ sung - Lắng nghe.	

TIẾT 68

B. Hình thành kiến thức

- Phương pháp: Vấn đáp, thuyết trình
- Thời gian: 20 phút
- Kỹ thuật: động não

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY	HOẠT ĐỘNG CỦA TRÒ	CHUẨN KT – KN CẦN ĐẠT
<u>II. Hướng dẫn tìm hiểu văn bản</u> 2. Nhân vật ông Sáu <i>1/ Chuyển giao</i> - GV yêu cầu HS ? Tìm những chi tiết nói về hành động, thái độ của ông Sáu khi về thăm nhà?(Lần đầu gặp con, những ngày gần con, trong buổi sáng chia tay lên đường) Qua những chi tiết đó thể hiện điều gì? ? Tác giả miêu tả ông Sáu khi làm cây lược ở chiến khu như thế nào? Từ đó, em có suy nghĩ gì về tình cảm của ông Sáu dành cho con? ? Phân tích hành động ông Sáu rút cây lược trao cho người bạn trước khi hy sinh? Tâm trạng, thái độ của em trước hành động này? Từ đó em có suy nghĩ gì những mất mát do chiến tranh gây ra đối với nhân dân VN nói chung và nhân dân NB nói riêng? <i>2/ Thực hiện</i> - GV hướng dẫn, tư vấn HS hoạt động - HS trao đổi, thảo luận, thống nhất ý kiến. <i>3/ Báo cáo</i> - Đại diện HS trình bày - GV lắng nghe HS báo cáo <i>4/ Đánh giá</i> - GV nhận xét hoạt động của HS - GV nhận xét, chốt KT và bình: - Tâm trạng háo hức: - Khi con bỏ chạy: - Những ngày bên con	- HS nhận nhiệm vụ - HS hđ cá nhân và nhóm lần lượt tìm các chi tiết kể hành động, thái độ của ông Sáu ở các thời điểm. - Đại diện một số HS trình bày - Học sinh khác nhận xét, bổ sung - Lắng nghe gv nhận xét, chốt kiến thức	II. Tìm hiểu văn bản(tiếp) 1. Nhân vật ông Sáu - Lần đầu tiên gặp con: thuyền chưa cập bến, ông Sáu đã nhảy tót lên bờ, vừa gọi vừa chìa tay đón - Những ngày đoàn tụ: Quan tâm, vỗ về chờ đợi con gái gọi mình là cha. → Khao khát tình cha con - Những ngày xa con: thực hiện lời hứa với con, dành hết tâm trí, công sức vào làm lược làm cây lược ngà. - Trước lúc hy sinh: ông chỉ kịp trao lại cây lược cho người bạn...

- Khi con từ chối: - Hành động đánh con - Khi ôm con và khóc -> khao khát tình cha con mãnh liệt . ? Qua đó em có suy nghĩ, cảm xúc gì về nhân vật ông Sáu và nghệ thuật xây dựng nhân vật của tác giả ? (Liên hệ miêu tả nội tâm văn tự sự) III. Hướng dẫn HS đánh giá, tổng kết (5p) ? Qua việc tìm hiểu truyện em có nhận xét gì về cách xây tình huống truyện và nghệ thuật xây dựng nhân vật của nhà văn NQS? ? Qua phân tích truyện giúp em hiểu gì về nội dung, tư tưởng đoạn trích? - Câu chuyện cảm động về tình cha con sâu nặng trong hoàn cảnh éo le của chiến tranh. - Hiểu thêm về những mất mát to lớn của chiến tranh mà nhân dân ta đã trải qua trong cuộc kháng chiến chống Mỹ	- Độc lập suy nghĩ, trả lời câu hỏi - Trình bày - Học sinh khác nhận xét, bổ sung - Lắng nghe - HS nhận nhiệm vụ - Suy nghĩ, trả lời câu hỏi - Nhận xét, bổ sung - Lắng nghe	-> Người cha hết lòng yêu thương con, luôn khao khát tình cha con sâu sắc, mãnh liệt. III. Tổng kết 1. Nghệ thuật - Tạo tình huống truyện éo le - XD cốt truyện mang yếu tố bất ngờ - Lựa chọn người kể chuyện(ngôi 1) khéo léo để diễn biến câu chuyện hợp lí... 2. Nội dung : Câu chuyện cảm động về tình cha con sâu nặng trong hoàn cảnh éo le của chiến tranh. * Ghi nhớ/ SGK

C. Luyện tập, vận dụng

- Phương pháp: Vấn đáp, giải thích
- Kỹ thuật: động não
- Thời gian: 20 phút

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY	HOẠT ĐỘNG CỦA TRÒ	CHUẨN KT – KN CẦN ĐẠT
<i>1/ Chuyển giao</i> - GV yêu cầu HS hđ cá nhân, nhóm trả lời câu hỏi và làm BT 1. Truyện ngắn Chiếc lược ngà gọi cho em những suy nghĩ gì về tình người trong chiến tranh? 2. Từ tình cảm cha con trong câu chuyện gọi cho em suy nghĩ gì về trách nhiệm của bản thân với tình cảm gia đình. 3. Viết đoạn văn ngắn 8 - 10 câu nêu cảm nhận của em về nhân vật bé Thu trong truyện “Chiếc lược ngà”? <i>2/ Thực hiện</i> - GV hướng dẫn , tư vấn HS hoạt động	- HS nhận nhiệm vụ - Học sinh độc lập suy nghĩ trả lời câu hỏi liên hệ bản thân	C, D. Luyện tập, vận dụng

- HS trao đổi, thảo luận, thống nhất ý kiến. * Gợi ý viết đoạn văn - Giới thiệu nhân vật bé Thu - Cảm nhận: yêu mến, cảm thông, chia sẻ, trân trọng, cảm phục nhân vật bé Thu + Yêu mến sự ngây thơ, hồn nhiên, sự cứng cỏi và cá tính của Thu + Cảm thông, chia sẻ với hoàn cảnh của Thu + Trân trọng, cảm phục tình yêu thương cha mãnh liệt của cô bé - Liên hệ 3/ Báo cáo - Đại diện HS trình bày - GV lắng nghe HS trình bày bài làm 4/ Đánh giá - GV nhận xét, đánh giá hữ của HS - Đánh giá bài làm của HS	- HS viết đoạn văn, trình bày. - Nhận xét, bổ sung. - Lắng nghe.	

E. Tìm tòi, mở rộng

- Phương pháp: Vấn đáp
- Kỹ thuật: động não
- Thời gian: 5 phút

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY	HOẠT ĐỘNG CỦA TRÒ	CHUẨN KT – KN
1/ Chuyển giao * GV yêu cầu HS Tìm đọc các bài thơ, sưu tầm các bài hát ngợi ca tình cha con - Nắm được những giá trị đặc sắc của truyện. - Viết đoạn văn cảm nhận của em về tình yêu thương con của ông Sáu. - Ôn lại các kiến thức về truyện hiện đại. - Chuẩn bị bài: Ôn tập truyện hiện đại VN + Hệ thống các VB truyện, thơ hiện đại VN. + Tóm tắt các truyện. 2/ Thực hiện: - GV tư vấn cho HS - HS thực hiện ở nhà B3: Báo cáo: - HS báo cáo, kiểm tra bài nhau trong tiết học sau. - GV đánh giá việc làm bài ở nhà của HS B4: Đánh giá: GV nhận xét, đánh giá chung,	- HS nhận nhiệm vụ - HS làm việc cá nhân ở nhà - HS báo cáo trong tiết học sau	E. Tìm tòi, mở rộng